

**ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ για το πανελλαδικώς εξεταζόμενο μάθημα
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ 2020 – 2021
ΒΑΣΕΙ: ΦΕΚ (12 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2019), ΙΕΠ (11 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2019), ΥΠΙΑΙΘ (10-1-2020)**

Οδηγίες και ενδεικτικές ερωτήσεις για την αξιολόγηση του πανελλαδικώς
εξεταζόμενου μαθήματος «Νέα Ελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία»
(Α. ΘΕΜΑ, Β. ΘΕΜΑ, Γ. ΘΕΜΑ, Δ. ΘΕΜΑ)

Α. ΘΕΜΑ (Το πρώτο θέμα βαθμολογείται με 15 μονάδες)

- Σχετίζεται με τα μη λογοτεχνικά κείμενα και αφορά στη συνοπτική νοηματική απόδοση από τους μαθητές και τις μαθήτριες μέρους ενός αποσπάσματος του κειμένου,
ή
- τη συνοπτική απόδοση των απόψεων που διατυπώνονται σε ένα κείμενο για κάποιο ζήτημα.

Για τη «συνοπτική νοηματική απόδοση » (το πρώτο θέμα κατά τον «τρόπο εξέτασης...») επισημαίνονται τα εξής:

- Ζητείται από τους μαθητές να αποδώσουν συνοπτικά/περιληπτικά μέρος του κειμένου ή να παρουσιάσουν συνοπτικά συγκεκριμένες απόψεις του/της συγγραφέα (οι οποίες ενδέχεται να καλύπτουν και όλο το εύρος του κειμένου αναφοράς).
- Τα ερωτήματα που τίθενται στο πρώτο θέμα καλούν τους μαθητές και τις μαθήτριες να εντοπίσουν τις σχετικές πληροφορίες στο κείμενο, να τις παραφράσουν και να τις παρουσιάσουν συνοπτικά. Γι' αυτό, οι ερωτήσεις πρέπει να είναι πληροφοριακές (βλ. Οδηγίες, Εκπαιδευτικό υλικό από Παιδαγωγικό Ινστιτούτο της Κύπρου για τον σχεδιασμό της διδασκαλίας, «Κατανόηση – Παραγωγή Προφορικού και Γραπτού Λόγου: Διδακτικά εργαλεία για το μάθημα των Ελληνικών» σελ.11 και 24-25. Διδακτικά εργαλεία) [1]

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΤΕΡΑ:

- ✓ Περιληπτική απόδοση κειμένου
- ✓ Περιληπτική απόδοση αποσπάσματος κειμένου
- ✓ Περιληπτική απόδοση θεματικής ενότητας κειμένου (π.χ. αίτια φαινομένου)
- ✓ Περιληπτική απόδοση αντικρουόμενων απόψεων κειμένου
- ✓ Ερμηνευτική ερώτηση βάσει κειμένου

B. ΘΕΜΑ (Το δεύτερο θέμα βαθμολογείται με 40 μονάδες)

- **Ερωτήσεις / δραστηριότητες Β' θέματος** (Το δεύτερο θέμα βαθμολογείται με 40 μονάδες, που επιμερίζονται σε κάθε ερώτημα ανάλογα με τη βαρύτητα τους (15+15+10). Τα υποερωτήματα, επίσης, βαθμολογούνται ανάλογα με τη βαρύτητά τους.)

Για το δεύτερο θέμα διευκρινίζονται τα εξής:

- ✓ Το δεύτερο θέμα σχετίζεται με τα μη λογοτεχνικά κείμενα και αναλύεται σε τρία ερωτήματα, διαφορετικά μεταξύ τους, με δυνατότητα κάποιο/κάποια από αυτά να είναι κλειστού τύπου και με ενδεχόμενη αιτιολόγηση της απάντησης. Ένα από αυτά μπορεί να διαιρείται σε δύο υποερωτήματα.

Τα ερωτήματα σχετίζονται με:

- ✓ την αξιοποίηση του πλαισίου των κειμένων (κοινωνικού, ιστορικού, πολιτιστικού, του χώρου και του χρόνου), με σκοπό την κατανόηση των λόγων και των ενεργειών των υποκειμένων (ατομικών και συλλογικών) που αναφέρονται στα κείμενα, και των σχέσεων μεταξύ τους,
- ✓ τον εντοπισμό και την ερμηνευτική προσέγγιση σκοπών, στάσεων, βασικών θέσεων και προθέσεων του συντάκτη/συντακτών των κειμένων, καθώς και την τεκμηρίωση της βασικής ιδέας του κειμένου,
- ✓ την αξιολόγηση της συνάφειας ιδεών, επιχειρημάτων, τίτλων, υπότιτλων, εικόνων κ.ά. με μια θέση, άποψη ή ζήτημα που θέτει το κείμενο και της αποδεικτικής τους αξίας,
- ✓ τον εντοπισμό και τη συσχέτιση συγκεκριμένων κειμενικών δεικτών που οργανώνουν το κείμενο ως σημασιοδοτημένη κατασκευή -δηλαδή, οι μαθητές/τριες να εντοπίζουν μέσα στο κείμενο δείκτες (π.χ. λεξιλόγιο, ρηματικά πρόσωπα, στίξη, εκφραστικά μέσα, τρόπους σύνταξης, κ.ά.) και να αναγνωρίζουν τη λειτουργία τους στο κείμενο,
- ✓ την αναγνώριση και την ερμηνευτική προσέγγιση του τρόπου σύνδεσης και οργάνωσης ιδεών, προτάσεων, παραγράφων ή διαφόρων σημειωτικών τρόπων σε ένα κείμενο, αφού λάβουν οι μαθητές και οι μαθήτριες υπόψη το επικοινωνιακό πλαίσιο και τα κοινωνικά συμφραζόμενα,
- ✓ τη σύγκριση των μη λογοτεχνικών κειμένων ως προς τις θέσεις, τον τρόπο πραγμάτευσης του θέματος, την πειστικότητα, την αποτελεσματική μετάδοση του νοήματος κ.α.

B ΘΕΜΑ: ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΤΕΡΑ

B1.

1. Σωστό-Λάθος χωρίς τεκμηρίωση
2. Σωστό-Λάθος με τεκμηρίωση βασισμένη στην παράθεση σχετικών χωρίων

κειμένου

3. Σωστό-Λάθος με τεκμηρίωση βασισμένη στην παράθεση αναδιατυπωμένων σχετικών χωρίων του κειμένου, κάνοντας συγχρόνως και παραπομπή των σχετικών χωρίων
4. Σχολιασμός χωρίου με ανάπτυξη παραγράφου
5. Ανασκευή - αναίρεση θέσης του συγγραφέα με ανάπτυξη παραγράφου

B2.

1. Θεματικό κέντρο κειμένου και βασική θέση συγγραφέα
2. Βασική θέση συγγραφέα με τεκμηρίωση (με ανάπτυξη παραγράφου)
3. Κειμενικοί δείκτες ως προς την μορφή (επιγραμματικά)
4. Κειμενικοί δείκτες ως προς το περιεχόμενο
5. Σχολιασμός τίτλου με τεκμηρίωση (αναφορά κλειδιών, τεκμηρίωση, παραπομπή σε χωρίο, παρουσίαση επικοινωνιακού αποτελέσματος-σκοπού-στόχου-πρόθεσης συντάκτη
6. Κειμενικοί δείκτες και τίτλος
7. Συσχετισμός τίτλου με το θεματικό κέντρο
8. Συσχετισμός τίτλου και με θέση του συγγραφέα
9. Αξιολόγηση επικοινωνιακής αποτελεσματικότητας τίτλου

B3.

1. Γλωσσικές επιλογές και πειστικότητα λόγου (επίκληση στη λογική του δέκτη)
2. Γλωσσικές επιλογές και πειστικότητα λόγου (ευαισθητοποίηση, προβληματισμός- ενίσχυση ορθότητας λόγου
3. Γλωσσικές επιλογές και υποκειμενική οπτική
4. Γλωσσικές επιλογές και αντικειμενική οπτική
5. Γλωσσικές επιλογές και αναφορική γλώσσα
6. Γλωσσικές επιλογές και ποιητική γλώσσα
7. Γλωσσικές επιλογές και βεβαιότητα συντάκτη(επιστημική τροπικότητα ρημάτων)
8. Γλωσσικές επιλογές και πιθανότητα θέσης συντάκτη(δεοντική τροπικότητα ρημάτων)
9. Γλωσσικές επιλογές και ύφος
10. Γλωσσικές επιλογές και περιγραφή (επίκληση στο συναίσθημα του δέκτη)
11. Γλωσσικές επιλογές και αφήγηση
12. Γλωσσικές επιλογές και χιούμορ/ ειρωνεία (επίκληση στο συναίσθημα του δέκτη)

B4.

1. Πειθώ (τρόποι και μέσα πειθούς)
2. Μοντέλο επιχειρηματολογίας του Toulmin)

B5.

1. Οργάνωση σκέψεων συντάκτη/τρόποι ανάπτυξης παραγράφου
2. Συνοχή- λεκτική / εξωτερική /μορφική σύνδεση

3. Εξασφάλιση συνοχής παραγράφου με διαρθρωτικές λέξεις (μορφική
4. σύνδεση)
5. Εξασφάλιση συνεκτικότητας παραγράφου με εντοπισμό νοηματικής σχέσης- σύνδεσης νοημάτων

B6.

1. Γραμματειακό- διακειμενικό - κειμενικό είδος/ γνωρίσματα- τεκμηρίωση / παραπομπή σε χωρία (αποδεικτικό- στοχαστικό- άρθρο- επιστημονικό άρθρο- επιφυλλίδα)
2. Αναφορικές προτάσεις (ονοματικές, επιρρηματικές) –(προσδιοριστικές – προσθετικές)

B7.

1. Πολυτροπικό κείμενο : αποκωδικοποίηση σημειωτικών συστημάτων (εικονιστικό – οπτικό μήνυμα και γλωσσικό – λεκτικό μήνυμα).

B8.

1. Συγκείμενο (χωροχρονικό πλαίσιο και ρόλος του) επικοινωνιακή αποτελεσματικότητα
2. Περικείμενο- επικοινωνιακή αποτελεσματικότητα

B9.

Λεξικογραμματικές επιλογές

1. Ονοματοποιημένος λόγος (χρήση ονοματικών συνόλων) - επικοινωνιακό αποτέλεσμα
2. Μη ονοματοποιημένος λόγος (χρήση και ρηματικών συνόλων) - επικοινωνιακό αποτέλεσμα
3. Μικροπερίοδος, Μακροπερίοδος λόγος- επικοινωνιακό αποτέλεσμα
4. Παρατακτική, Υποτακτική σύνδεση, Ασύνδετο σχήμα- επικοινωνιακό αποτέλεσμα
5. Ευθύς, Πλάγιος λόγος- επικοινωνιακό αποτέλεσμα
6. Προσωπική, Απρόσωπη σύνταξη- επικοινωνιακό αποτέλεσμα
7. Ενεργητική παθητική σύνταξη- επικοινωνιακό αποτέλεσμα
8. Επιστημική και Δεοντική Τροπικτητα ρημάτων- επικοινωνιακό αποτέλεσμα
9. Ενεργητική, Παθητική φωνή- επικοινωνιακό αποτέλεσμα
10. Ρηματικοί χρόνοι- επικοινωνιακό αποτέλεσμα- επικοινωνιακό αποτέλεσμα
11. Ρηματικές εγκλίσεις- επικοινωνιακό αποτέλεσμα
12. Ρηματικά πρόσωπα /Α', Β', Γ' ενικό και πληθυντικό ρηματικό πρόσωπο- επικοινωνιακό αποτέλεσμα
13. Σημεία στίξης(εισαγωγικά, ερωτηματικό, θαυμαστικό, αποσιωπητικά, παρενθέσεις, διπλή παύλα,...)- Επικοινωνιακή αποτελεσματικότητα
14. Λειτουργία ερωτημάτων- επικοινωνιακό αποτέλεσμα
15. Σχήματα λόγου- επικοινωνιακό αποτέλεσμα

B10. Λεξιλογικές Ασκήσεις

sos ΘΥΜΑΜΑΙ!

Οι κειμενικοί δείκτες βάσει Ι.Ε.Π.

- Ο δημιουργός του κειμένου εδράζει στους κειμενικούς δείκτες αναδεικνύοντας τις κύριες ιδέες που το διέπουν και παρουσιάζει εναργέστερα το κεντρικό - βασικό θέμα συντείνοντας και στην κατανόησή του.

- οφείλουμε κάθε φορά να τείνουμε:

- ✓ στον εντοπισμό τους
- ✓ στον σχολιασμό τους βάσει των δομικών συστατικών τους
- ✓ σε αναφορές παραδειγμάτων με χωρία του κειμένου του δημιουργού
- ✓ στην παρουσίαση της επικοινωνιακής αποτελεσματικότητάς τους / σκοπός - στόχος - πρόθεση χρήσης τους από τον κειμενογράφο

Κειμενικοί δείκτες

- ✓ Ως προς το περιεχόμενο: SOS Τίτλος, Συγκείμενο, Περικείμενο, Υποκειμενική-Αντικειμενική οπτική
- ✓ Ως προς τη μορφή: SOS Γλωσσικές - εκφραστικές-σημειωτικές επιλογές / Ύφος
- ✓ SOS Λεξικογραμματικές επιλογές

οι κειμενικοί δείκτες

αφορούν το περιεχόμενο:

- ✓ Τίτλος
- ✓ Πρόσωπα/Χαρακτήρες
- ✓ Συγκρούσεις
- ✓ Συνειρμοί
- ✓ Αξίες
- ✓ Ιδέες, αντιλήψεις
- ✓ Σκοποί
- ✓ Στάσεις -Συμπεριφορές
- ✓ Κοινωνικο-πολιτισμικές συνθήκες
- ✓ Ανθρώπινες σχέσεις
- ✓ Κοινωνικά προβλήματα
- ✓ Συναισθηματικό κλίμα
- ✓ Συγκείμενο
- ✓ Διακειμενικότητα

αφορούν την μορφή:

- ✓ Το λογοτεχνικό γένος (π.χ. ποίηση, πεζογραφία) και το λογοτεχνικό είδος (π.χ. ιστορικό μυθιστόρημα)
- ✓ Οι αφηγηματικές τεχνικές - Οι αφηγηματικοί τρόποι
- ✓ Τα εκφραστικά μέσα (π.χ. σχήματα λόγου)
- ✓ Η δομή
- ✓ Η πλοκή
- ✓ Το ύφος/υφολογικά γνωρίσματα

- ✓ Επιλογή ενός λογοτεχνικού ρεύματος
- ✓ Εικονοποιία
- ✓ Στιχουργική
- ✓ Θεατρικά στοιχεία
- ✓ Τεχνική γραφής
- ✓ Στίξη - Μέτρο, ομοιοκαταληξία
- ✓ Λέξεις- φράσεις που συνδέουν τα νοήματα, επιλογή λεξιλογίου (ιδιοτυπίες, ιδίωμα, νεολογισμοί, ιδιόλεκτος...).

ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ βάσει Ι.Ε.Π.

- Με τα ερωτήματα που περιέχονται στο δεύτερο θέμα οι μαθητές και οι μαθήτριες καλούνται να εντοπίσουν, να συσχετίσουν, να ερμηνεύσουν ή και να αξιολογήσουν κειμενικούς δείκτες, στοιχεία του κειμένου (περιεχόμενο-νόημα, δομή και ύφος/γλώσσα), στη μεταξύ τους συνάφεια και στη σχέση τους με το περιεχόμενο (εισαγωγικό σημείωμα του κειμένου, τίτλο, συγγραφέα, χρόνο έκδοσης κ.λπ.), την επικοινωνιακή κατάσταση και το συγκεκριμένο του/της συγγραφέα και του/της αναγνώστη/τριας. (βλ. Διδακτικά εργαλεία σελ.20-24). Δε δίνονται ερωτήματα που στηρίζονται σε μεταγλωσσικούς όρους ή ζητούν την αναπαραγωγή τους (π.χ. τρόποι ανάπτυξης παραγράφου, χαρακτηρισμοί συλλογισμών
- ως προς τη μορφή ή τη συλλογιστική πορεία, χαρακτηριστικά κειμενικού είδους, τροπικότητα, ονοματοποίηση κ.ά). Αυτό δε σημαίνει ότι δε διδάσκονται οι μεταγλωσσικοί όροι, όπως και βασικές λεξικογραμματικές γνώσεις, τις οποίες οι μαθητές και οι μαθήτριες ήδη γνωρίζουν από προηγούμενες τάξεις και τις αξιοποιούν με σκοπό αφενός να διαβάζουν (κατανοούν, ερμηνεύουν, κρίνουν) και αφετέρου να παράγουν αποτελεσματικά κείμενα. Οι μαθητές και οι μαθήτριες χρήσιμο είναι να εξοικειωθούν με τις γνώσεις που περιέχονται στο γλωσσάρι, να τις χρησιμοποιούν λειτουργικά ως εργαλεία ανάλυσης των κειμένων, προκειμένου να αντιλαμβάνονται τον ρόλο που έχουν στη διαμόρφωση του νοήματος. Υπ' αυτή την έννοια, οι μαθητές και οι μαθήτριες μπορούν να αξιοποιούν – δυναμικά και όχι αποκλειστικά – τους μεταγλωσσικούς όρους που τους/τις βοηθούν στη σαφέστερη διατύπωση της απάντησής τους.

Γ.ΘΕΜΑ (Το Γ. ΘΕΜΑ θέμα βαθμολογείται με 15 μονάδες)

- Το τρίτο θέμα σχετίζεται με το λογοτεχνικό κείμενο και αφορά στην παραγωγή ερμηνευτικού σχολίου, με το οποίο επιδιώκεται οι υποψήφιοι/ες, αφενός να αναπτύσσουν κρίσιμα θέματα/ερωτήματα που πραγματεύεται το λογοτεχνικό κείμενο, αξιοποιώντας συνδυαστικά κειμενικούς δείκτες ή και στοιχεία συγκεκριμένου, αφετέρου να τοποθετούνται ανταποκρίνονται στα θέματα/ ερωτήματα αυτά, τεκμηριώνοντας τις προσωπικές τους θέσεις. Η προβλεπόμενη έκταση της απάντησης μπορεί να κυμαίνεται από 100 έως 200 λέξεις.

Για τη Λογοτεχνία (Ως προς το ερμηνευτικό σχόλιο)

1. Σχετικά με την παραγωγή «ερμηνευτικού σχολίου» σε γραπτές εξετάσεις:

- Το «ερμηνευτικό σχόλιο» στις γραπτές εξετάσεις αποτελεί σχόλιο, περιορισμένης έκτασης (π.χ. 100-150 λέξεις ή 150-200 λέξεις), που περιλαμβάνει:
 - ✓ την ανάπτυξη αφενός του βασικού, για τους/τις μαθητές/τριες, ερωτήματος/θέματος του κειμένου
 - ✓ και αφετέρου της ανταπόκρισής τους σε αυτό.
- Στο ερμηνευτικό σχόλιο, ο/η μαθητής/-τρια δεν περιορίζεται στο «τι λέει το κείμενο» αλλά επεκτείνεται στο «τι σημαίνει για τον/την ίδιον/-α».
- Είναι δηλαδή η ανάπτυξη και η αναγνωστική ανταπόκριση στο «Ερώτημα/Θέμα».

Με το «ερμηνευτικό σχόλιο» στις γραπτές εξετάσεις αποτιμάται κατά πόσον οι μαθητές και οι μαθήτριες έχουν εσωτερικεύσει στρατηγικές και πρακτικές που αξιοποίησαν στον «ερμηνευτικό διάλογο».

Ενδεικτική πορεία για τη συγγραφή του ερμηνευτικού σχολίου που μπορεί να ακολουθήσει ένας μαθητής ή μια μαθήτρια είναι, μετά την ανάγνωση του κειμένου και πριν ξεκινήσει να γράψει το «σχόλιό» του/της,

- ✓ να εντοπίσει ποιο είναι, κατά τη γνώμη του/της, το θέμα του κειμένου
- ✓ και να καταγράψει στη συνέχεια το ερώτημα ή τα ερωτήματα που απορρέει/-ουν από τον τρόπο που χειρίζεται ο/η συγγραφέας το θέμα του/της.
- ✓ Τέλος, να αξιολογήσει ποιο από τα ερωτήματα παρουσιάζει μεγαλύτερο ενδιαφέρον, στο οποίο θα στηρίξει το ερμηνευτικό του σχόλιο.
- ✓ Στη συνέχεια, κατά τη συγγραφή του σχολίου οι μαθητές και οι μαθήτριες οφείλουν να τεκμηριώνουν με αναφορές στο κείμενο ή σε συγκεκριμένους κειμενικούς δείκτες τις απαντήσεις που, κατά τη δική τους κρίση, δίνονται στο κείμενο.
- ✓ Επίσης, η δική τους απάντηση/τοποθέτηση στο ερώτημα του κειμένου πρέπει να συνδέεται με το κείμενο.

2.Σύνδεση ερμηνευτικού σχολίου με ερμηνευτικό διάλογο. (Βλ. Π.Σ.)

- ✓ Προτεινόμενη διδακτική μεθοδολογία (σύμφωνα με το Π.Σ.) για την προσέγγιση των λογοτεχνικών κειμένων είναι ο «ερμηνευτικός διάλογος»:
 - «Ο ερμηνευτικός διάλογος είναι μια διαδικασία ελεύθερης και μαζί τιθασευμένης από τους κειμενικούς δείκτες διασταύρωσης των φωνών των μαθητών/-τριών πάνω στο κείμενο[...]

Βασικές παράμετροι του ερμηνευτικού διαλόγου είναι:

- ✓ η απόδοση νοήματος στα κείμενα και η ανάδυση ερωτημάτων ή θεμάτων για συζήτηση
- ✓ η κατάθεση ποικίλων υποθέσεων για το νόημα και τα ερωτήματα/θέματα που αναδείχθηκαν, υποθέσεων που προκύπτουν από τους μηχανισμούς [κειμενικούς δείκτες] του κειμένου.»

(Για τα βασικά σημεία-βήματα της διαλογικής διαδικασίας στην τάξη βλ. αναλυτικά στο ΠΣ). Οι μαθητές/-τριες μέσω του ερμηνευτικού διαλόγου τοποθετούνται στο ερώτημα/θέμα, καθώς στρέφονται στο κείμενο, για να στηρίξουν τις ανταποκρίσεις, τις υποθέσεις και τις απόψεις τους. Αυτό, κατά κύριο λόγο, αποτυπώνεται γραπτά στη σύνθεση ενός «ερμηνευτικού σχολίου».

- ✓ Το «ερμηνευτικό σχόλιο» αποτελεί ατομική εργασία, την οποία αναλαμβάνουν οι μαθητές/-τριες στο τέλος της διδασκαλίας κάθε κειμένου, με σκοπό να ανασυνθέσουν στοιχεία του ερμηνευτικού διαλόγου που προηγήθηκε, στην προοπτική που υπαγορεύει η προσωπική τους προσληπτική κλίση, η δική τους εμπειρία του κειμένου και της αναγνωστικής διαδικασίας, και η τελική άποψη που διαμόρφωσαν οι ίδιοι/ες.

Δ.ΘΕΜΑ (Το Δ. ΘΕΜΑ θέμα βαθμολογείται με 30 μονάδες)

Για το τέταρτο θέμα (παραγωγή λόγου) διευκρινίζεται ότι:

- ✓ Με τον όρο «αξιοποίηση πληροφοριών και βασικών εννοιών κειμένου αναφοράς», αξιολογείται η κρίση του/της μαθητή/τριας, στο βαθμό που λαμβάνει υπόψη ή αγνοεί σημαντικές πτυχές του θέματος που θίγονται στο κείμενο (ή στα κείμενα) αναφοράς.
- Οι μαθητές και οι μαθήτριες αξιολογούν ποιες από τις προηγούμενες γνώσεις τους, εμπειρικά δεδομένα, βιώματα από την καθημερινή τους ζωή, από τη σύγχρονη πραγματικότητα θα αξιοποιήσουν, για να τοποθετηθούν, να συμφωνήσουν ή να διαφωνήσουν στο ερώτημα (ή στα ερωτήματα) που τίθεται.
- (Γι' αυτό και τα κείμενα αναφοράς πρέπει να κινητοποιούν τη σκέψη των μαθητών/-τριών και να τους προκαλούν να πάρουν θέση).

Ενδεικτικές εκφωνήσεις θεμάτων παραγωγής λόγου:

- ✓ Αξιοποιώντας δημιουργικά τις πληροφορίες (π.χ. επιχειρήματα, ιδέες, εκφράσεις κ.ά.) από το κείμενο ή τα κείμενα αναφοράς με την ιδιότητά σας ως μαθητές/μαθήτριες να αναπτύξετε τις απόψεις σας σχετικά Το κείμενό σας να έχει τη μορφή άρθρου το οποίο θα δημοσιευτεί στο περιοδικό του σχολείου σας (γύρω στις 350- 400 λέξεις).
- ✓ Ο αρθρογράφος υποστηρίζει τη θέση ότι Εσείς συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τη θέση αυτή; Να υποστηρίξετε τη γνώμη σας σε ένα κείμενο 350 - 400 λέξεων, το οποίο θα έχει τη μορφή διαδικτυακής επιστολής προς αυτόν.
- ✓ Στο κείμενο παρουσιάζονται κάποια προβλήματα που έχει το σύγχρονο σχολείο. Ποιο από τα προβλήματα αυτά θεωρείτε ως το πιο σημαντικό; Να εξηγήσετε την άποψή σας και να προτείνετε τεκμηριωμένα κάποιους ενδεικτικούς τρόπους επίλυσής του. αξιολογώντας τη δική σας μαθητική εμπειρία. Το κείμενό σας να έχει τη μορφή και το ύφος της ομιλίας σε μια εκδήλωση στο σχολείο σας (γύρω στις 350 - 400 λέξεις).